

13. ROČNÍK DEJEPISNEJ OLYMPIÁDY
Krajské kolo 2020/2021
Kategória D (8. ročník ZŠ a 3. ročník OG)

1. Prečítajte si nasledovné tvrdenia o francúzskom kráľovi Hugovi Kapetovi a rozhodnite, či sú pravdivé alebo nie.

1. Hugo Kapet sa stal kráľom Francúzska v roku 987.
2. Hugo Kapet sa stal zakladateľom panovníckej dynastie Robertovcov.
3. Hugo Kapet pochádzal z rodu Karolovcov.
4. Hugo Kapet bol zakladateľom panovníckej dynastie Kplotovcov.
5. Hugo Kapet bol zvolený za francúzskeho kráľa.

2. Dynastia Karolovcov, ktorá vládla Franskej ríši, pretrvala aj po jej rozpade a rozdelení na západnú a východnú časť. Pri moci sa udržali dlhšie v západnej časti, z ktorej vzniklo Francúzsko. Kto bol posledným panovníkom Francúzska z tejto dynastie?

- a) Ľudovít IV.
- b) Ľudovít V.
- c) Ľudovít VII.
- d) Ľudovít VI.

3.

Identifikujte osobnosť a pomôžte si aj obrázkom.

Už ako trojročný sa stal kráľom, ako 16-ročný sa stal cisárom a ako 21-ročný zomrel. O ktorého panovníka išlo?

- a) Oto III.
- b) Oto II.
- c) Oto I.
- d) Oto IV.

4. Zoradte uvedené udalosti v správnom poradí podľa toho, ako po sebe nasledovali.

- ___: Korunovácia Viliama Dobyvateľa za anglického kráľa
___: Vylodenie sa Viliama Dobyvateľa v Anglicku
___: Bitka pri Stamford Bridge
___: Bitka pri Hastingse
___: Vojenské výpravy do Yorkshire

5. Rozhodnite, ktoré z uvedených konštatovaní sú pravdivé a ktoré nepravdivé.

1. Vojvoda Normandie Viliam mal prezývku Ľavoboček, lebo kríval na ľavú nohu.
2. Na anglickom kráľovskom dvore sa v časoch Viliama Dobyvateľa hovorilo po anglicky.
3. Sicílske kráľovstvo založili Normani.

6. Vytvorte správne dvojice z mien panovníkov a krajín, kde vládli.

1. Knut	Francúzsko
2. Balduin	Dánsko
3. Ľudovít IX.	Jeruzalem
4. Henrich II. Plantagenet	Anglicko

Knut

7. Vyberte z uvedených skutočností tie tri, ktoré správne popisujú dobu vlády kráľa Filipa Augusta.

- a) Pochádzal z rodu Bourbonovcov.
b) Filipa Augusta poznáme aj pod menom Filip III. Francúzsky.
c) Podarilo sa mu zlomiť moc vojvodov a grófov.
d) Podporoval rozvoj vzdelanosti, vrátane univerzity v Paríži.
e) Stal sa prvým skutočným kráľom stredovekého Francúzska.
f) Hlavným mestom krajiny sa stal Remeš.

8. Vytvorte správne dvojice z mien francúzskych kráľov a udalostí, ktoré sa stali počas ich vlády.

1. Karol V.	Úspešné boje proti anglickým vojskám a vybudovanie pevnosti Bastilla
2. Ľudovít IX.	Dve nie veľmi úspešné križiacke výpravy do severnej Afriky
3. Filip August	Presťahovanie pápežského sídla do Avignonu
4. Filip Pekný	Víťazstvo nad spojenými vojskami v bitke pri Bouvines

Pápežský palác v Avignone

9. Vytvorte správne dvojice z mien vládcov a súvisiacich pojmov.

1. Godefroy z Bouillonu	franský vojvoda
2. Fridrich II.	cisár korunovaný v Ríme
3. Oto III.	ochranca Sv.hrobu
4. Harold	dvojnásobná exkomunikácia pápežom
5. Hugo Kapet	smrť na bojisku

10. Rozhodnite, ktoré z uvedených konštatovaní sú pravdivé a ktoré nie.

1. Pápež Urban III. vyzval veriacich, aby oslobodili Kristov hrob od Turkov v roku 1095.
2. Pápež Urban II. vyzval veriacich, aby oslobodili Kristov hrob od Turkov v roku 1095.
3. Pápež Urban II. vyzval veriacich, aby oslobodili Kristov hrob od Turkov v roku 1096.
4. Pápež Urban I. vyzval veriacich, aby oslobodili Kristov hrob od Turkov v roku 1096.

11. Z uvedených skupín hlások správne vytvorte slová, ktoré sú odpoveďou na nasledujúce otázky, a správne ich zapíšte do prázdnej kolónky. V jednom prípade sa jedná o dve slová.

tarkai, diktinter, karcii, kriackeži vavyýpr

1. zákaz vykonávať cirkevné obrady
2. označenie všetkých odporcov rímsko-katolíckej viery
3. vojenské akcie rímskych katolíkov proti predstaviteľom iných náboženstiev i tým, ktorí vyznávali inú formu kresťanstva
4. označenie odporcov rímsko-katolíckej cirkvi na juhu Francúzska v 12. storočí

12. Rozhodnite, či uvedené skutočnosti o Richardovi Levie Srdce sú alebo nie sú pravdivé.

1. bol synom Henricha II.
2. písal básne
3. porazil Saladína (na obrázku)
4. zajal ho Lothar, rakúsky vojvoda
5. vydal Magnu chartu
6. udržal anglické pozície (majetky) v Normandii

13. Rozhodnite, či uvedené skutočnosti v súvislosti s Filipom IV. Pekným sú pravdivé alebo nie.

1. V roku 1314 zvolal prvé veľké zhromaždenie francúzskych stavov.
2. Obyvatelia krajiny ho nazývali peňazokazcom.
3. Časť z bohatstva templárov dal johanitom.
4. Nazývali ho železným kráľom.
5. Zomrel po páde z koňa.

14. V 18. storočí vznikla v Európe špecifická forma vlády, ktorej asi najznámejšími predstaviteľmi sú Mária Terézia a jej syn Jozef II.

1. Ako sa táto forma vlády nazýva?

- a) klasický totalitarizmus
- b) klasický monarchizmus
- c) autoritársky totalitarizmus
- d) autoritársky monarchizmus
- e) autoritársky absolutizmus
- f) osvietenský monarchizmus
- g) osvietenský totalitarizmus
- h) klasický absolutizmus
- i) osvietenský absolutizmus

2. Ktoré tri z uvedených možností vystihujú podstatu tejto formy vlády v rakúskej monarchii?

- a) Snaha brániť sa rozsiahlym reformám
- b) Snaha rozsiahlymi reformami posilniť monarchiu
- c) Vytváranie silného demokratického štátu
- d) Vytváranie silného centralizovaného štátu
- e) Návrhy reforiem pripravované tímom poradcov

15. Na základe krátkej charakteristiky vyberte, čo bol urbár za vlády Márie Terézie.

- a) súpis povinností poddaných
- b) zoznam odporúčaných plodín podľa úrodnosti pôdy
- c) spoločenstvo vlastníkov polí a lúk

16. Vyberte z uvedených plodín tie dve, ktoré pochádzajú z amerického kontinentu, a aj dnes tvoria významnú časť našej stravy. Pri odpovedi pomôžte aj pripojenou fotografiou jednej z plodín.

- a) hrach
- b) bataty
- c) kukurica
- d) cukrová repa
- e) zemiaky

17. Prečítajte si uvedené výroky a rozhodnite, či sú pravdivé alebo nie.

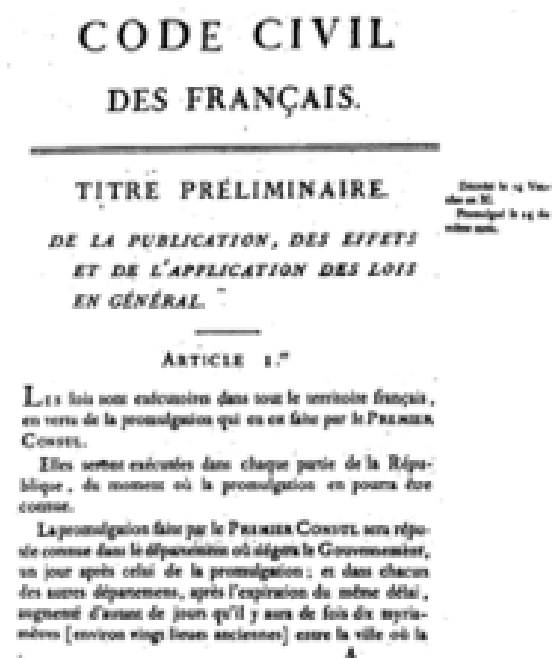
1. V 80. rokoch 18. storočia Francúzsko prosperovalo a hospodárstvo sa rozvíjalo. ☐
2. Prejavy nespokojnosti v spoločnosti šírili nevzdelaní osvietenci. ☐
3. V tej dobe (80. roky 18. storočia) sa v krajine parlament nezišiel už vyše 100 rokov. ☐
4. Zasadnutie parlamentu zvolal kráľ Ľudovít XVII. ☐
5. Parlament mal schváliť zavedenie novej pozemkovej dane. ☐

18. Vyberte štyri z uvedených výrokov, ktoré charakterizujú vládu jakobínov vo Francúzsku.

- a) Jakobíni nastolili diktatúru a krutovládu.
- b) Jakobíni tvrdo prenasledovali protestantskú cirkev.
- c) Vodcovia jakobínov skončili na popraviske.
- d) Jakobíni boli republikáni.
- e) Jakobíni zaviedli štátny kult Najväčšej bytosti.
- f) Jakobíni patrili k umierneným revolucionárom.
- g) Jakobíni zaviedli nový kalendár.

19. Z uvedených možností vyberte tri body, ktoré obsahoval zákonník Code Civil.

- a) zrovnoprávnenie žien v spoločnosti
- b) rovnosť všetkých pred zákonom
- c) občiansku slobodu
- d) náboženskú slobodu
- e) zoštátnenie súkromného vlastníctva
- f) volebné právo pre všetkých bez ohľadu na pôvod a majetok

20. Bitka pri Solferine v roku 1859 mala viacero závažných dôsledkov. Z uvedených možností vyberte iba tri správne.

- a) Znamenala definitívne zjednotenie Talianska.
- b) Podnietila založenie Červeného kríža.
- c) Oslabila talianske hnutie za nezávislosť, lebo v nej zomrel G. Garibaldi.
- d) Viedla k tomu, že Rakúsko stratilo Lombardiu a Benátsko.
- e) Potvrdila využiteľnosť ponoriek na vojenské účely.
- f) Výrazne oslabila pozíciu Rakúska na Apeninskom polostrove.

21. Vytvorte správne dvojice medzi dátumami a udalosťami v roku 1848.

1. september 1848	vyhlásenie Žiadostí slovenského národa
2. 11. máj 1848	nástup Františka Jozefa I. na trón
3. jún 1848	vznik Slovenskej národnej rady
4. december 1848	Slovanský zjazd v Prahe

22. V Liptovskom Mikuláši vzniesli zástupcovia slovenského národa viacero požiadaviek. O každej z uvedených požiadaviek rozhodnite, či bola po potlačení revolúcie v rokoch 1848 – 1849 splnená alebo nie.

- 1. vytvorenie všeobecného snemu so zastúpením všetkých národov Uhorska ☐
- 2. vytvorenie národného snemu Slovákov ☐
- 3. odstránenie nadvlády jedného národa nad inými v Uhorsku ☐
- 4. zavedenie slobody zakladania spolkov ☐

23. V Turčianskom Svätom Martine sa v roku 1861 konalo celonárodné zhromaždenie, ktorého výsledkom bol ďalší súpis požiadaviek slovenského národného hnutia – Memorandum slovenského národa. Ktoré tri požiadavky obsahoval tento dokument?

- a) vytvorenie slovenského snemu
- b) zavedenie slovenčiny ako úradného jazyka
- c) zavedenie slovenčiny ako štátneho jazyka
- d) vytvorenie slovenských škôl
- e) vytvorenie postu slovenského župana

Pamätník Memoranda slovenského národa.

24. Matica slovenská bola založená pri príležitosti osláv 1000-ročného výročia istej významnej udalosti v našich dejinách. S využitím učiva z predchádzajúcich ročníkov odpovedzte na nasledovné otázky.

1. O akú významnú udalosť v našich dejinách išlo?

- a) príchod Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu
- b) smrť vládcu Veľkomoravskej ríše Svätopluka
- c) vznik Veľkej Moravy

2. Uveďte rok, kedy bola Matica slovenská založená.

3. Napíšte gramaticky správne iba priezvisko prvého predsedu Matice slovenskej.

25. Vytvorte správne dvojice z rokov a udalostí, ktoré sa k nim viažu.

1. 1896	vznik Muzeálnej slovenskej spoločnosti
2. 1905	vznik Slovenskej ľudovej strany
3. 1871	vznik Slovenskej národnej strany
4. 1895	založenie Československej jednoty